

UCHWAŁA Nr VIII.73.S.2020

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ

W SZCZECINIE

z dnia 4 marca 2020 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr XIV/104/2020 Rady Miejskiej w Ińsku z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Ińsko

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwala, co następuje:

- § 1. Stwierdza się nieważność części A1. załącznika do uchwały Nr XIV/104/2020 Rady Miejskiej w Ińsku z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Ińsko, w zakresie wyrażeń:
- „UZASADNIENIE ZŁOŻENIA DEKLARACJI:” i następującego po nim wyliczenia,
 - „NALEŻY DOŁĄCZYĆ PISEMNE UZASADNIENIE PRZYCZYŃ USTANIA OBOWIĄZKU”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XIV/104/2020 Rady Miejskiej w Ińsku z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Ińsko została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 7 lutego 2020 r. i objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie Kolegium Izby przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z prawem, w szczególności z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010, z późn. zm.), z uwagi na nałożenie na składającego nową deklarację obowiązku wskazania uzasadnienia jej złożenia w przypadku zmiany danych, bądź uzasadnienia przyczyn ustania obowiązku.

W związku z powyższym, wszczęto postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności przedmiotowej uchwały w całości lub w części, a o wszczętym postępowaniu powiadomiono Przewodniczącego Rady Miejskiej w Ińsku pismem z dnia 21 lutego 2020 r. (znak: K.0010.132.KK.2020). W treści pisma wskazano, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 4 marca 2020 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium Izby ostatecznie zbadało wymienioną uchwałę na posiedzeniu w dniu 4 marca 2020 r. przy udziale przedstawicieli gminy Ińsko. W ocenie jednostki kwestionowane przez organ nadzoru informacje mają istotne znaczenie, w szczególności z uwagi na konieczność określenia momentu, w którym nastąpiła zmiana danych lub ustanie obowiązku uiszczania opłaty.

Kolegium Izby zważyło, co następuje.

Uchwała Nr XIV/104/2020 Rady Miejskiej w Ińsku z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Ińsko w sposób istotny narusza prawo, co implikuje stwierdzenie nieważności wskazanej w sentencji części tej uchwały.

W ustalonym wzorze deklaracji w jej części A1. (obowiązek złożenia deklaracji) organ zobowiązał podmioty zobowiązane do składania deklaracji do uzasadniania nowych formularzy składanych w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości opłaty oraz w przypadku ustania obowiązku uiszczania opłaty. W pierwszej ze wskazanych sytuacji podmiot zobowiązano do uzasadnienia złożenia deklaracji niżej wskazaną treścią:

„UZASADNIENIE ZŁOŻENIA DEKLARACJI:

Zamieszkanie nowonarodzonego dziecka:

Przyjazd - zamieszkanie mieszkańca z innej gminy:

Przyjazd mieszkańca z zagranicy:

Zgon osoby zamieszkującej na nieruchomości:

Wyjazd mieszkańca do innej gminy:

Inny (podać jaki)

w drugiej – poprzez dołączenie pisemnego uzasadnienia.

W ocenie Kolegium Izby ww. zapisy badanej uchwały są niezgodne z upoważnieniem ustawowym wynikającym z art. 6n ust. 1 pkt 1 w związku z art. 6m ust. 1a i 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Przepisem art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, przy czym ustalenie tego wzoru powinno nastąpić z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b cytowanej ustawy. Powyższe oznacza, iż w ustalonym wzorze organ stanowiący może domagać się wyłącznie danych niezbędnych do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a także takich danych jak:

- imię i nazwisko lub nazwa właściciela nieruchomości oraz adres miejsca zamieszkania lub siedziby,
- adres nieruchomości,
- dane stanowiące podstawę zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- numer telefonu właściciela nieruchomości,
- adres poczty elektronicznej właściciela nieruchomości,
- inne informacje niezbędne do wystawienia tytułu wykonawczego,
- informacje dotyczące posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne.

W ocenie Kolegium pisemne wyjaśnienie (uzasadnienie) powodów, dla których składana jest nowa deklaracja (po zmianie danych poprzednio zadeklarowanych lub ustaniu obowiązku ponoszenia opłaty) nie stanowi tego rodzaju informacji, a tym samym żądanie ich podania wykracza poza ramy kompetencji przyznaných organowi stanowiącemu mocą wskazanych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W sytuacji kiedy właściciel nieruchomości składa deklarację, z której wynika inna wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi niż z dotychczas obowiązującej deklaracji, organ wykonawczy gminy ma możliwość wdrożenia trybu tzw. czynności sprawdzających, które ustawodawca uregulował w art. 272-280 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.), a których jednym z celów zawartych w art. 272 pkt 3 tej ustawy jest ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Odnosząc się do wypowiedzi przedstawicieli jednostki Kolegium wskazuje, iż nie kwestionuje zasadności wskazywania momentu, w którym nastąpiła zmiana danych lub ustanie obowiązku uiszczania opłaty, zauważając jednakże, iż celowi temu nie służy wskazanie przyczyn, a wyłącznie wskazanie przez składającego deklarację stosownej daty, na co przewidziano odpowiednie miejsce w ustalonym przez Radę Miejską w Ińsku wzorze.

Kolegium wskazuje również, że zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Oznacza to, że organ wykonujący kompetencję zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać w granicach tego upoważnienia, w tym nie może żądać od podmiotu składającego deklarację realizacji obowiązku, na konieczność wykonania którego nie wskazują przepisy powszechnie obowiązujące rangi ustawowej.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie
Barbara Staszewska

